

42de Møde.

Lørdag den 17. December, Kl. 1.

Formanden: Fra Landbrugsministeren har jeg modtaget Meddelelse om, at han ønsker her i Tinget at fremsætte Forslag til Lov om Bemyndigelse for Regeringen til Afholdelse af Udgifter ved internationale Havundersøgelser i Fiskeriøjemed, og

Forslag til Lov om Nedsættelse af en Landbokommission.

Vedkommende Udvalg har afgivet Betænkning angaaende:

Forslag til Lov om Menighedsraad, og
Forslag til Lov om Tillæg til Lov om Brugen af Kirkerne af 15. Maj 1903.
Eksemplarer ville blive omdelte.

Vedkommende Udvalg har afgivet Betænkning angaaende:

Forslag til Lov om Tillæg til Loven af 29. Marts 1904 om Københavns Personbanegaard m. m.

Eksemplarer ville blive omdelte.

Udenfor Dagsordenen har Landbrugsministeren Ordet for at fremsætte de i Dag anmeldte Lovforslag.

Landbrugsministeren (Anders Nielsen): Det første af de to Lovforslag, jeg skal have den Ære at forelægge for det høje Ting, er Forslag til Lov om Bemyndigelse for Regeringen til Afholdelse af Udgifter ved internationale Havundersøgelser i Fiskeriøjemed. Det er en Bevilling, der har været givet i en Række Aar. Dens Formaal er vel kendt, og Forslaget er stedse blevet modtaget med Velvillie. Jeg haaber, den samme Velvillie maa blive overført paa det foreliggende Forslag, saa at det, der søgtes opnaaet gennem disse Bevillinger, kan naas i størst mulig Udstrækning. Bevillingen foreslaas her given for 3 Aar i Modsætning til tidligere, da det kun drejede sig om 2 Aar; dertil er endvidere at føje, at Bevillingen er forøget med 16,000 Kr., hvilket skyldes Nødvendigheden af at have et Beløb til Raadighed til Publikation og Bearbejdelse af Materiale. I øvrigt skal jeg henvise til de

ret udførlige Bemærkninger, som ledsage Forslaget, samt til den som Bilag føjede Beretning fra Kommissionen til Havundersøgelser og indskrænke mig dertil, idet jeg anbefaler Forslaget til velvillig Behandling af det høje Ting.

Vedrørende det andet Forslag, jeg skal have den Ære at fremsætte, skal jeg først bemærke, at der ved Behandlingen af det Forslag, som senere blev til Loven af 30. April 1909 om Oprettelse af Statshusmandsbrug, var et stærkt Ønske oppe om, at der ved denne Lejlighed skulde gøres et Forsøg med det saakaldte offentlige Fæste; jeg siger „saakaldt offentligt Fæste“, thi jeg tror, at denne Betegnelse indeholder noget af en Misvisning, den er ikke udtømmende, den siger ikke rigtig, hvad Meningen er. Meningen maa sikkert være: Adgang til Fæste, Etablering af Fæsteforhold med Hensyn til Jord i offentlig Besiddelse. Disse Ønsker modsatte jeg mig den Gang paa afgørende Vis; jeg mente, at det ikke var rigtigt her at indføre uafklarede Tanker og Problemer som Led af en i det praktiske Liv virkende Lov. Derimod erkendte jeg ved den første givne Lejlighed, at der var al mulig Anledning til at nedsætte en Kommission til Prøvelse af disse forskellige Tanker, navnlig af Tanken om at indføre nye Former for Brugsbesiddelse af Jord. Der var al Anledning til at nedsætte en Kommission til Overvejelse, Undersøgelse, Klarlæggelse af dette Spørgsmaal som af andre nærmere eller fjernere hermed beslægtede. Denne Betragtning trængte da ogsaa sejrriigt igennem under de fortsatte Forhandlinger, idet Udvalget angaaende Oprettelse af Husmandsbrug i sin Betænkning skrev, at det fandt det ønskeligt, at der nedsattes en Kommission til Overvejelse af de herhenhørende Spørgsmaal og opfordrede Regeringen til at tage denne Henstilling under Overvejelse. Det gjaldt positivt for Udvalgets Flertals Vedkommende, men det gjaldt i Virkeligheden ogsaa det hele Udvalg, idet Mindretallene subsidiært sluttede sig dertil. De Forslag, der ikke destomindre under Behandlingen af Husmandsloven kom frem om at gøre Forsøg med Indførelse af offentligt Fæste, vare ikke begavede med synderlig Livskraft, og de bleve heller ikke forsvarede med synderlig Energi af dem, som fremførte Forslagene. Det maatte jo ogsaa erkendes, at Tiden ikke da var inde til at tage det Spørgsmaal op for Alvor. Det var mere en Fane, et Program, som man allerede paa dette Tids-